

MATEMATIKA – IV razred

16.3.2020.-19.3.2020.

Draga djeco, u narednom periodu družiti ćemo se online.

Na posljednjem satu u školi krenuli smo raditi integrale, tako da bi bilo dobro ponoviti do sada obrađeno gradivo kako bi smo što bolje razumjeli ono koje slijedi. Ponavljanje:

1. Ponoviti tablicu integrala;
2. Prisjetiti se računa s derivacijama/izvodima.

NASTAVNA JEDINKA: Neodređeni integrali

Vaš zadatak je pažljivo iščitati lekciju o neodređenim integralima, te uz pomoć tablice integrala i primjera urađenih na prošlim satima riješiti sljedeće zadatke: 1. 1), 6) 12) i 14). 2. 2), 3), 7), 8).

Za bolje razumijevanje neodređenih integrala možete pogledati sljedeće videolinkove:

1. <https://www.youtube.com/watch?v=Yh1XPfItY&list=PLB2VLM6aHYqMKdkYlvjWPxw7ml2O9RnO>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=ZWXwaUjDGSA&list=PLB2VLM6aHYqMKdkYlvjWPxw7ml2O9RnO&index=2>
3. <http://lavica.fesb.unist.hr/matematika2/vjezbe/node3.html>

5.3. Neodređeni integral

Veza primitivne funkcije s određenim integralom kroz Newton–Leibnizovu formulu toliko je jaka da se i sama primitivna funkcija zapisuje na sličan način, koristeći znak integrala.

Svake se dvije primitivne funkcije razlikuju za konstantu. To znači da znajući jednu primitivnu funkciju, recimo F , neku drugu možemo napisati u obliku $x \mapsto F(x) + C$, gdje je C konstanta.

Neodređeni integral

Neka je f po volji odabrana funkcija, a F neka njezina primitivna funkcija. Skup svih primitivnih funkcija funkcije f nazivamo neodređenim integralom funkcije f i označavamo ovako:

$$\int f(x) dx = \{F + C : C \in \mathbb{R}\}.$$

Po dogovoru koristimo jednostavniji zapis

$$\int f(x) dx = F(x) + C.$$

Evo nekih primjera:

$$\int x dx = \frac{x^2}{2} + C,$$

$$\int e^x dx = e^x + C,$$

$$\int e^{2x} dx = \frac{1}{2} e^{2x} + C,$$

$$\int \cos x dx = \sin x + C,$$

$$\int \cos \frac{x}{2} dx = 2 \sin \frac{x}{2} + C.$$

Ove se formule provjeravaju direktnim deriviranjem: derivacija desne strane mora biti jednaka podintegralnoj funkciji.

■ Račun primitivnih funkcija

Za računanje primitivne funkcije (neodređenog integrala) nemamo striktnih pravila poput onih za računanje derivacija. Većina primitivnih funkcija koje poznajemo izvedene su iz tablice derivacija, koju čitamo u suprotnom smjeru.

Zadaci 5.3.

1. Odredi:

- 1) $\int 8x^3 dx$;
- 2) $\int x^{\frac{2}{3}} dx$;
- 3) $\int 2x^{-\frac{1}{2}} dx$;
- 4) $\int \frac{dx}{x^{\frac{3}{4}}}$;
- 5) $\int \pi^2 dx$;
- 6) $\int (-4x) dx$;
- 7) $\int (e - \sqrt{3}) dx$;
- 8) $\int (2\pi - x) dx$;
- 9) $\int x\sqrt{3} dx$;
- 10) $\int x\sqrt{x} dx$;
- 11) $\int x^3\sqrt{x} dx$;
- 12) $\int x^3\sqrt{x}\sqrt{x} dx$;
- 13) $\int x^2\sqrt{x} dx$;
- 14) $\int \frac{dx}{\sqrt[4]{x^3}}$;
- 15) $\int \left(-\frac{\ln \pi}{x^2}\right) dx$.

2. Odredi:

- 1) $\int (1 - 2x) dx$;
- 2) $\int (x^2 - 3) dx$;
- 3) $\int 3\pi dx$;
- 4) $\int (x - 1)^2 dx$;
- 5) $\int \frac{1}{\sqrt[3]{x^2}} dx$;
- 6) $\int (1 - x)\sqrt{x} dx$;
- 7) $\int (x^{\frac{1}{2}} - x^{\frac{3}{2}})\sqrt[4]{x} dx$;
- 8) $\int (2\sqrt{x} - 1)^2 dx$;
- 9) $\int \frac{x-1}{\sqrt{x+1}} dx$;
- 10) $\int \frac{x+1}{\sqrt[3]{x+1}} dx$;
- 11) $\int \frac{(\sqrt{x} + \sqrt[3]{x})^2}{\sqrt{x}} dx$;
- 12) $\int \frac{x + \sqrt{x}}{\sqrt[3]{x}} dx$.

3. Odredi:

- 1) $\int (2 - 3x + x^2) dx$;
- 2) $\int x(3x - 2)^2 dx$;
- 3) $\int \frac{x^4 - 1}{x^2} dx$;
- 4) $\int \frac{2\pi - x^3}{x^2} dx$;
- 5) $\int \frac{x^3 - 1}{2x^2} dx$;
- 6) $\int \frac{(\sqrt{x} - 1)^2}{x^3} dx$;
- 7) $\int \frac{x^3 - \sqrt[3]{x}}{x^2} dx$;
- 8) $\int \frac{1 - \sqrt{x}}{x\sqrt{x}} dx$;

9) $\int \frac{\sqrt{2x^2 + 3x - 1}}{x} dx$; 10) $\int \frac{(x - 3)^2}{x^5} dx$.

4. Odredi:

- 1) $\int 3 \sin 2x dx$;
- 2) $\int (\sin x + \cos 2x) dx$;
- 3) $\int \cos 5x \cos 3x dx$;
- 4) $\int 2 \sin x \cos 3x dx$;
- 5) $\int \sin^2 x dx$;
- 6) $\int \cos^2 x dx$;
- 7) $\int (1 - 2 \cos^2 \frac{x}{2}) dx$;
- 8) $\int \sin^2(2x - \pi) dx$.

5. Odredi:

- 1) $\int \frac{1}{2x} dx$;
- 2) $\int \frac{1}{1-x} dx$;
- 3) $\int \frac{2}{3x-2} dx$;
- 4) $\int \frac{x+2}{x+1} dx$;
- 5) $\int \frac{3-x^2}{x} dx$;
- 6) $\int \frac{x^3 - x + 2}{x-1} dx$.

6. Odredi:

- 1) $\int e^{-x} dx$;
- 2) $\int e^{1+2x} dx$;
- 3) $\int (e^x + 1)^2 dx$;
- 4) $\int (x^2 + 2e^x) dx$;
- 5) $\int (e^x + 1)^3 dx$;
- 6) $\int 2^{2x+3} dx$.

7. Nađi primitivnu funkciju svake od sljedećih funkcija:

- 1) $f(x) = \sin \frac{x}{3} \cdot \cos x$;
- 2) $f(x) = \cos \frac{x}{2} \cdot \sin \frac{3x}{2}$;
- 3) $f(x) = \frac{1}{\sin^2(2x + \frac{\pi}{3})}$;
- 4) $f(x) = \frac{1}{\cos^2(\frac{\pi}{4} - 3x)}$;
- 5) $f(x) = \sin 3x \cos 3x$;
- 6) $f(x) = 1 + \sin(1 - x)$;
- 7) $f(x) = \sin^2 \frac{x}{3} - \cos^2 \frac{x}{3}$;